

Zoutwaterdagen 2025 Groningen - Winschoten

Altijd verfrissend voor de geest: een volkomen andere opzet van de Zoutwaterdagen in 2025. Daartoe hebben Peter, Barbara, Sonja en Carlo een plan gemaakt om dit jaar als startplaats te kiezen voor het nieuwe dorp Blauwestad. Dit veel besproken dorp, in het recente verleden regelmatig geteisterd door tegenslagen in ontwikkeling, wordt uitvalsbasis voor de Zoutwatervloot. Voor dit evenement hebben zich reeds veertien schepen aangemeld en het uiteindelijke eskader bestaat uit tien schepen.

Het vaargebied in Oost Groningen omvat het Winschoterdiep, de Westerwoldse Aa en de Dollard. Er bestaat een rijke hoeveelheid bruggen en sluizen, soms zelf te bedienen met een messing sleutel. Die sleutel is niet zomaar een sleutel, nee, het is een vernuftig model, vervaardigd van zwaar messing en, mits goed gepoetst, een sierraad voor het oog. Vandaar dat voor het verkrijgen van dit unieke voorwerp een borg gevraagd wordt van vijfendertig euro, ongeveer de prijs van het messing. En messing gaat dit seizoen als een rode draad door het leven: een prachtige messing slangpilaar moet worden aangebracht op een huiddoorlaat ter hoogte van de schroefas. De slangpilaar hebben we tot symbool van veiligheid verheven.

Op donderdag 4 september vertrekken we vanuit onze tijdelijke thuishaven Sneek. We hebben ons schip reeds in de vroege morgen bevoorradt en in het zonnetje aan dek nemen we, onder het genot van een vers bakje koffie, het vaarplan voor de dag door. Pas tegen het middaguur vertrekken we. Er staat een frisse zuidwester bries, het blauwe zwerk voorzien van schapenwolken. Hollandser kan het niet in Fryslân. Het Prinses Margrietkanaal ter hoogte van de brug bij Uitwellingergra (die regelmatig wordt geteisterd door onderhoudswerkzaamheden) is nu volledig gestremd. Dat zorgt voor een mooie omvaarroute via Langweer en het Tjeukemeer. We zijn via een kleine omweg onderweg naar het hoge noorden. In Echtenerbrug vullen we de klomp van de brugwachter met bruggeld. Na vijf uren comfortabel varen bereiken we Ossenzijl, waar vrienden van ons op de wal reeds een plekje achter hun schip hebben vrijgehouden. 's Avonds zitten we in het havenrestaurant te smullen van een hamburger, gemaakt van waterbuffelvlees uit Oldemarkt. Het moet niet veel gekker worden.

In Ossenzijl is het heerlijk nazomeren. We besluiten daar een dag te blijven liggen. Het wordt zowaar nog wat warmer en dat merken we in de namiddag ook aan de toename van het aantal schepen, scheepjes, bootjes en nauwelijks te benoemen drijvend materieel in de haven. Op de wal ontstaat een woud van campers en tentjes van kanovaarders. De volgende morgen houdt de mist ons tegen om vroeg te vertrekken. Ochtendnevel met uitzicht op water en bebossing levert een prachtig moment op, temeer daar er sprake is van verse koffie aan dek. Twee hoofdzaken kunnen we aan boord onderscheiden: een goed gevulde dieseltank en voldoende voorraad koffiebonen. Uiteindelijk vertrekken we bij voldoende zicht, passeren we 's middags de openstaande sluis van Terherne, bunkeren we diesel in het altijd bedrijvige Earnewâld en eten we broodjes met knakworst tijdens de vaart in het Prinses Margrietkanaal.

Tegen de avond lopen we de gastvrije haven van Burgum binnen. Natuurlijk gastvrij, want de havenmeester luistert naar de naam Gerben van Houten. We doen, na het bafmeren aan de kade, direct wat boodschappen. De plaatselijke supermarkt verkoopt zowaar ouderwetse limonadesiroop met sinaasap-

pelsmaak. En terwijl de luchtdruk volgens de barometer daalt, stijgt de sfeer. De wind gaat liggen, de avond valt en dan lokt de kooi aan boord.

We hebben het No Limit Ships, de bouwer van ons schip, al eerder toevertrouwd: een groot probleem aan boord is dat de bedden, de kooien, te comfortabel zijn, waardoor het soms niet van varen komt. Toch lukt het ons de volgende morgen op te staan. Er staat een zwakke oostelijke wind als we de haven van Burgum uitvaren. In de Kuikhornstervaart hoor ik het geluid van onze koffiemolen. Dat gaat de goede kant op! We varen langs Zwaagwesteinde, Westergeest en Kollum en via de Willem Lorésluis bereiken we het wijde Lauwersmeer. Een stijve zuidoosten bries zorgt voor een gezellige hoeveelheid schuimkopjes in de Zoutkamperril. Om te voorkomen dat het schuim in de koffie waait, varen we een gangetje van vier knopen. Tot onze stomme verbazing vliegt de tijd voorbij en liggen we 's middags al aan de steiger van de knusse binnenhaven van Zoutkamp. De havenmeester, ooit in voor een praatje, is nu vervangen door een kille QR-code op de steiger. Gezelligheid kent geen tijd. We liggen op BH-06, en worden voorzien van een sanitaircode en een boekingsnummer. De walstroomkabel hebben we nog maar net in de stroompaal gestoken of we ontwaren een BS880, die luistert naar de naam "Blauwestad" en die wordt bemand door een oergezellig echt paar, dat we tot onze vrienden mogen rekenen. De QR-code zijn we dan snel vergeten.

We bevinden ons in een vissersplaats, dus op het menu staat vis. Tegen de avond komt een politieboot langszij, puur uit belangstelling voor ons type schip. Verderop in de avond zijn we getuige van een volledige maansverduistering aan de zuidoostelijke horizon. De volgende morgen begint miezerig. Op maandag zijn de winkels gesloten. De "Blauwestad" verlaat de haven en verdwijnt in een sluier van motregen in de richting van het Reitdiep. Wij zitten aan de koffie met de overheerlijke kruidkoek van Aukje. Uiteindelijk ontmeren wij ook. In de sluis van Lammerburen, die vaak openstaat, maar nu even niet, liggen we met een Duits jacht en de 120 jaar oude aak Anna Barbara uit Garnwerd. Als we de brug bij Roode Haan passeren vliegen een aantal militaire transportvliegtuigen laag over. Voor de liefhebbers: twee Herculeessen, een Transall en twee A-400M's. Nog mooier: laag over de rechter oever vliegt een velduil.

In de namiddag varen we achter een vrachtschip op het Van Starckenborghkanaal. Samen met vrachtschip "Bon Voyage" en duwcombinatie "Butskop" liggen we tegen de avond in de Oostersluis. In de Oosterhaven vinden we een plekje aan een steiger, waar we niet een QR-code aantreffen, maar de supergezellige havenmeester Christa. Uiteindelijk blijven we daar drie dagen liggen. Het is in Groningen stad goed toeven, er valt veel te beleven en het Forum-gebouw is bij ons favoriet. Regenen doet het helaas wel, maar dat drukt de pret allerm minst. Bij de Groningse Motorboot Club haal ik de eerder genoemde messing brug sleutel op tegen betaling van de borgsom. We bunkeren drinkwater, we wandelen wat af en we ontmoeten in de haven de bemanning van BS1040 "Groene Paerl". Op een zonnewijzer aan de gevel bij de haven staat "Wat Tijd niet oplost, is geen Probleem". Die onthouden we voor het vervolg van onze reis.

En nu wordt het tijd om op te stomen naar de Zoutwaterdagen, die deze keer beginnen in, jawel, de Blauwestad. Samen met de Groene Paerl vertrekken we op 11 september via het Winschoterdiep naar het oosten. Er zijn nogal wat bruggen te passeren, maar dat gaat allemaal ontzettend vlot. Rond het middaguur zijn we al bij Heiligerlee en zien we de oude strokartonfabriek bij Scheemda. We meren in de jachthaven van Winschoten af naast de BS1040 "Atla". De stemming zit erin. De barometer laat een stijgende luchtdruk zien. 's Avonds genieten we in de kajuit van nasi goreng en saté ajam. De Gordel van Smaragd lijkt zo niet ver weg.

Ook in Winschoten wordt het, na een nacht, gewoon weer dag. Er dreigt wat onweer vanuit het zuidwesten, maar daar kan Winschoten niets aan doen. Na twintig minuten varen bereiken we de Blauwediepsluis, een zelfbedieningsobject. Op de wal brandt een rode lamp. Het bijbehorende bord laat ons lezen dat er

sprake is van een storing. We bellen het storingsnummer. De sluismeester meldt dat hij er met drie kwartier kan zijn. Na anderhalf uur is de vriendelijke monteur, die fileleed heeft moeten delen, ter plaatse. We denken aan de spreuk bij de zonnewijzer..... Dat helpt, want tegen het middag uur is weliswaar tijd verstreken, maar van een probleem is geen sprake meer: we kunnen worden geschut. Een uur later meren we af aan een lange kade in Blauwestad. Achter ons arriveren dan ook de Atla, de Groene Paerl en de Grote Vriend. Fenomenale buienwolken verschijnen boven de haven en leveren ons een prachtige regenboog. In de namiddag vormt zich de Zoutwatervloot: achtereenvolgens lopen binnen de Solea, de No Limit, de Orinoco en de Tiejo. De Deo Anuente wacht ons op in Winschoten. In het havenrestaurant Blauwestad, naar eigen zeggen de "Parel aan het Oldambtmeer", genieten de schepelingen van een barbecue-maaltijd. Er wordt uitsluitend visserslatijn gesproken, of Gronings.

De volgende morgen vertrekken we vroeg. Het is lekker weer, half tot zwaar bewolkt met kans op buien, mogelijk vergezeld van onweer. Wat wil een mens nog meer? De wind wappert vanuit het zuidwesten. Met acht schepen verlaten we de haven, de vrolijke bewoners van de grachtenpandjes achterlatend. Alles gaat naar wens, ook bij de zelfbedieningssluiss. De vloot vaart er lustig op los in het Winschoterdiep. De sluis Bultsterverlaat kent zelfbediening, waarvoor de monumentale messing sleutel moet worden gebruikt. Zo ook de Ulsderbrug. Die brug gaat zeer traag open, eerst nadat het mechaniek het leek af te laten weten toen de brug iets geopend was. Er is zowaar sprake van enige filevorming. Gelukkig sta ik aan boord en is mijn wederhelft in de weer bij de bedieningskast en in gesprek met de weggebruikers. Ieder zo zijn taak.

En dan komt de schipper van de Deo Anuente op de draad: de brug bij Bad Nieuweschans is gestremd. Dat blijkt al twee weken zo te zijn. En nog erger: het is bekend op de website waterkaarten.nl, die ik niet gebruik. We kunnen niet verder met de vloot naar Nieuw Statenzijl, laat staan naar Termunterzijl. Hoe was het ook alweer met die spreuk op de zonnewijzer? De vloot zal moeten terugkeren en al snel valt het besluit om gezamenlijk af te meren langs de grote loskade te Winschoten. Aldaar kunnen we ons dan buigen over hoe dit dan toch allemaal heeft kunnen gebeuren. En we kunnen ons tegoed doen aan gebakken scharretjes, aan zelfgemaakte salades en lekkere hapjes, hatsjikidéé ! Ongeveer na het middaguur meert de vloot, waarvan de schepelingen qua humeur niet uit het veld lijken te slaan, af in de Tramhaven. De bemanning van de Deo Anuente regelt taxi's, zodat de schepelingen zich kunnen verpozen in herenboerderij Hermans-Dijkstra te Midwolda. Het is immers Open Monumentendag. Thee en op thee gelijkend vocht-met-schuimkraag genieten we in het koetshuis van landgoed Ennemaborg.

In de avond passeren een paar pittige onweersbuien. We zijn echter niet op de knieën te krijgen. Een partijtje van Alibaba wordt opgezet naast de Deo Anuente. Er worden zestig scharretjes en zestig pannenkoeken gebakken. Salades worden verzorgd door de Grote Vriend, bier is afkomstig van de Groene Paerl, hapjes worden aangereikt vanuit de Tiejo en een smaakvolle groentenquiche wordt door de Deo Anuente verzorgd. Ook de andere schepelingen zorgden voor de nodige natjes en droogjes. De scharretjes overigens worden eerst nog schoongemaakt en gezouten aan boord van de Solea. Wie nu nog twijfelt aan het solide vlootverband van No Limit Ships, moet de tekst hierboven nog eens overlezen.

Tijdens een helder moment, ontstaan tussen het verschalken van een scharretje en het verorberen van een pannenkoek, bedenk ik mij dat in de door Rijkswaterstaat op 4 september uitgebrachte vaarweginformatie melding is gemaakt van de stremming brug Bad Nieuweschans in verband met herstelwerkzaamheden, met daarbij fijntjes opgeschreven dat de "brug tot nader bericht niet wordt bediend". Ten overstaan van de vloot heb ik, uiterst nederig, een "mea culpa" weten uit te brengen. De volgende dag verlaten we volstaan, met de bijna voltallige vloot, Winschoten om ruim vier uren later Groningen te bereiken. Wij zoeken weer een plaats aan de steiger in de Oosterhaven. Daar blijven we nog een paar dagen in motregen genieten van de stad. We gaan met de bemanning van de Groene Paerl naar Downton Abbey in het Forum, we eten bitterballen onder een parasol in de stromende regen, bezoeken een tentoonstelling striptekenen

en eten Italiaans in Boccaccio. Ook de Grote Liefde en de Tiejo deden de Oosterhaven aan. Het publiek op de wal dacht dat er een botenshow van No Limit was georganiseerd. De volgende dag zetten we een streep onder het vaarseizoen en leveren we ons schip, vroeger in het jaar dan normaal voor ons te doen gebruikelijk, in bij No Limit Ships. Reken maar dat we de Zoutwaterdagen in 2026 nog eens dunnetjes overdoen. De zelfbedieningsbrugsleutel heb ik opgepoetst waardoor nu sprake is van een collectors-item. De Jan van Houten ondergaat deze winter een grote opknapbeurt. De vooraankondiging van de Zoutwaterdagen is intussen rondgestuurd. Het weer nemen we zoals het is en de spreuk op de zonnewijzer houden we in gedachten. En, zoals we van de Groningers hebben geleerd: als het niet kan, zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan. Wijze lessen voor een nieuw vaarseizoen.

---000---

Carlo en Sonja van Houten